A. D. 1922. Nrus I.

CURRENDA

Ssmi D. N. Benedicti PP. XV. allocutio in Consistorio secreto die 21. novembris 1921.

De allocutione hac afferuntur verba quae sequuntur:

„In hac quidem renovata laetitia amplissimi conventus, multa sunt magnae Nobis curae, sed illud maximae quod est de rationibus mutuis Ecclesiam inter et civilem societatem plurifariam ordinandis. Etenim nemo est qui ignoret, post recens immane bellum, vel novas natas esse Respublicas, vel Respublicas veteres, provinciis sibi adiunctis, crevisse. Iam vero, ut alia omittamus quae huc possumus afferre, patet quae privilegia pridem haec Apostolica Sedes, per pactiones sollemnes conventionesque, aliis concesserat, eadem nullo iure posse hasce Respublicas sibi vindicare, cum res inter alios acta neque emolumentum neque praeiudicium ceteris afferat. Item Civitates nonnullas videmus ex hac tanta conversione rerum funditus novatas extitisse, adeo ut quae nunc est, non illa ipsa possit haberi moralis, ut aiunt, persona, quacum Apostolica Sedes olim convenerat. Ex quo illud natura consequitur, ut etiam pacta et conventa, quae inter Apostolicam Sedem et eas Civitates antehac intercesserant, vim iam suam omnem amiserint.

Verum si qui Rebuspublicis vel Civitatibus quas diximus praepositi sunt, velint cum Ecclesia pacisci concordiam aliis condicionibus quae mutatis temporibus melius congruant, sciant Apostolicam Sedem — nisi quid aliam ob causam sit impedimento — non recusaturam quominus ea de re cum ipsis agat, ut cum aliquod iam agere instituit. Hoc autem vobis, Venerabiles Fratres, denuo confirmamus, in pactiones huiusmodi Nos minime passuros ut quidquam irrepat quod sit ab Ecclesiae alienum dignitate aut libertate; quam quidem salvam esse et incolumem vehementer interest, hoc maxime tempore, ad ipsam civilis convictus prosperitatem".

Nonnulla festa cum officiis et missis propriis ad universam Ecclesiam extenduntur.

Per S. Rituum Cougregationis Decretum Urbis et Orbis die 26. octobris 1921. Smus D. N. Benedictus PP. XV. Festa, prouti sequuntur, cum officiis et Missis propriis et approbatis ad universam Ecclesiam extendi atque Kalendario et Proprio Sanctorum Breviarii et Missalis Romani in futuris editionibus et respectivis locis inseri statuit et decrevit:

I. Dominica infra Octavam Epiphaniae **Sanctae Familiae Jesu, Mariae, Joseph**, duplex maius (cum iisdem privilegiis ac iuribus praefatae Dominicae), com. Dominicae et Octavae.

II. Die 24. martii, **S. Gabrielis Archangeli**, duplex maius.

III. Die 28. iunii, **S. Irenaei Ep. et Mart.**, duplex. Com. Vigiliae, reposito Festo S. Leonis Papae et Conf., in diem natalem 3. iulii.

IV. Die 24. octobris, **S. Raphaëlis Archangeli**, duplex maius.

Quae Festa ab utroque Clero saeculari et regulari aliisque omnibus qui ad divinum Officium recitandum ex praecepto adstringuntur, idem Smus D. N. Benedictus PP. XV. iussit peragenda inde ab anno 1922 proxime sequenti. Quare Illmus et Rmus Praesul, ut in Directorio Divini Officii anni 1922 mutatio quae sequitur fiat mandavit:

Die 23. Martii: Vesp. de seq. com. fer.

Die 24. Martii: A. Fer. 6. **S. Gabrielis Archang.** dxmj. Off. ord. 9. L. et com. fer. — In M. Gl. 2. or. fer. Cr. Praef. Quadr. U. E. F. (P. M. F.) — Vesp. de seq. com. fer.

Die 27. Iunii: Vesp. de seq. com. Oct.

Die 28. Iunii: R. F. 4. **Vigilia ss. Ap. S. Irenaei E. M.** dx. Off. ord. 9. L. et 2. com. Vig. 1. com. Oct. cetera ut in directorio.

Die 2. Iulii: In II. Vesp. com. Dom. et seq. C. D.

Die 3. Iulii: A. Fer. 2. **S. Leonis II. P. C.** sdx. Off. ord. cum com. Oct. In M. Gl. 2. or. Oct.; 3. or. „Concede". Cr. Praef. Ap. — Vesp. a cap. de seq. com. praec.

Die 23. Octobris: Vesp. de seq. comm. Oct.

Die 24. Octobris: A. Fer. III. **S. Raphaëlis Archangeli**, dxmj. Off. proprium cum com. Octav. — In M. Gl. 2. or. Octav. Cr. — In II. Vesp. com. Octav. ac SS. Chrysantii et Dariae MM.

Officia haec in Breviariis et Missalibus antiquioribus inveniuntur inter Festa „pro aliquibus locis", praetera singula exemplaria Breviario inserenda in Typographiis venumdantur.

L. 351.

Nadzwyczajna danina państwowa w stosunku do duchowieństwa i instytucji kościelnych.

Ustawą z dnia 16. grudnia 1921 D. U. Nr. 1/922 nałożony został na wszystkich obywateli Państwa Polskiego obowiązek wpłacenia do kasy Skarbu Państwa jednorazowej nadzwyczajnej daniny państwowej i to w siedmiu odrębnych kategoryach w tem rozumieniu, że jedna i ta sama osoba może być pociągnięta do opłaty kilku różnych kategoryi daniny. Celem zaznajomienia P. P. Duchowieństwa z Ustawą i obowiązkami przez nią nałożonymi, podajemy te poszczególne kategorye daniny, które dotyczą Duchowieństwa i instytucyi kościelnych.

I. Danina od gruntów:

Nadzwyczajnej daninie państwowej podlegają według art. 2. ustawy osoby fizyczne i prawne, które są obowiązane do opłacania podatku gruntowego.

Wyjątek stanowią: Państwo, związki samorządowe, instytucye humanitarne, oświatowe i związki zawodowe, gdyż od nieruchomości ziemskich będących ich własnością opłacają daninę dzierżawcy i użytkowcy. Wobec tego grunta stanowiące majątek zakładowy probostw, kościołów, fundacyi mszalnych, o ile obłożone są bezpośrednim podatkiem gruntowym, obowiązane są z tego tytułu do zapłacenia jednorazowej daniny. Wysokość tej daniny oblicza się przez pomnożenie wymierzonego od gruntu całorocznego podatku państwowego (bez dodatków) za rok 1920 przez następujące mnożniki:

przy podatku	poniżej	2.500	Mk.	—	mnożnik	225
„ „	„	4.200	„	—	„	250
„ „	ponad	4.200	„	—	„	280

Te zasadnicze mnożniki zmniejszone zostały z powodu strat wojennych w dyecezyi tarnowskiej w powiatach: Tarnobrzeg na 215, Tarnów na 218.

We wszystkich innych powiatach pozostają mnożniki zasadnicze jak wyżej. — Oprócz tego przyznaje ustawa osobne zniżki dla mniejszej własności rolnej i to we wszystkich powiatach bez wyjątku a mianowicie:

A) jeżeli czysty podatek państwowy z roku 1920 wynosi do 44 Mk., wówczas z przypadającej przez zastosowanie odpowiedniego mnożnika daniny, płacić należy 25%, przy podatku powyżej 44 do 87 Mk. 50% — przy podatku powyżej 87 do 130 Mk. 60% — przy podatku powyżej 130 do 173 Mk. 70% — przy podatku powyżej 173 do 260 Mk. 80% — przy podatku powyżej 260 do 346 Mk. 90%. — Przy podatku po nad 346 Mk. płaci się całą przypadającą daninę bez żadnej zniżki.

Na spłacenie daniny od gruntu wolno jest właścicielom gruntu o obszarze 15 ha (26 morgów) sprzedać wyłącznie tylko zawodowym rolnikom i obywatelom Państwa Polskiego bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucyi, które z upoważnienia głównego Urzędu ziemskiego trudnią się parcelacyą po cenach targowych taką część gruntu, jaka potrzebna jest na zapłacenie daniny a to pod warunkiem, że cała cena kupna będzie złożona do kasy skarbowej na pokrycie daniny od całego gruntu przypadającej. Sprzedana jednemu nabywcy działka nie może przekraczać obszaru 15 ha (26 morgów) i jest wolna od wszelkich ciężarów i długów, obciążających cały grunt, z wyjątkiem prawa służebności. Wpisanie prawa własności do ksiąg hipotecznych nastąpi tylko w razie stwierdzenia, że danina została rzeczywiście wpłacona do kasy skarbowej. Dzierżawcy lub użytkowcy tych nieruchomości ziemskich, posiadający własny na nich inwentarz, płacą z daniny przypadającej na nieruchomość 50%, jeżeli kontrakt dzierżawny zawarty był przed rokiem 1916 — 40% o ile kontrakt zawarty był przed 1920 — 30% jeżeli kontrakt zawarty był w roku 1920 i czynsz dzierżawny oznaczono przeważnie w gotówce — 20% jeżeli kontrakt zawarto w roku 1921 jak również w tym wypadku, gdy kontrakt zawarty był przed rokiem 1921 ale czynsz umówiono przeważnie w zbożu. Resztę daniny w powyższych wypadkach płaci właściciel nieruchomości ziemskiej. — O ile

atoli właściciel sprzeda część gruntu na opłatę daniny, nie mają dzierżawcy obowiązku przyczyniania się do spłacenia daniny.

Właściciele obszaru poniżej 15 ha (26 morgów) powinniby zapłacić daninę z bieżących dochodów — gdy jednak wysokość przypadającej daniny może w niektórych wypadkach wynosić kilkadziesiąt tysięcy marek i przechodzić u beneficyatów możność zapłacenia daniny z bieżących dochodów, wypadnie w takich razach sprzedać małą jakąś parcelę na pokrycie daniny.

Ponieważ przy dzisiejszych cenach gruntu okaże się potrzeba sprzedaży nie więcej od 1—3 morgów ziemi, przeto upoważniamy niniejszem Księży Proboszczów i zarządców majątku kościelnego do poczynienia kroków przedwstępnych do sprzedaży, ale tylko po poprzedniem porozumieniu się z Księdzem Dziekanem lub Jego zastępcą co do tego, które parcele i za jaką cenę mogłyby być sprzedane z największą korzyścią dla instytucyi kościelnej. Prośba o pozwolenie na sprzedaż ma być wniesioną do Kuryi biskupiej za pośrednictwem Urzędu dziekańskiego, który ma urzędownie stwierdzić wysokość wymierzonej daniny, jakość parcel, które mają być sprzedane, tudzież po jakiej cenie i komu mają być sprzedane.

Ponadto należy o zamierzonej sprzedaży zawiadomić przed upływem płatności pierwszej raty daniny powiatowy Urząd Ziemski, który ma prawo w ciągu ośmiu dni od otrzymania zzwiadomienia założyć sprzeciw przeciwko sprzedaży do właściwej Izby skarbowej. Do tego zawiadomienia należy w każdym wypadku dołączyć następujące dane:

1) określenie kwoty daniny przypadającej od nieruchomości, której część ma być sprzedaną,

2) oznaczenie obszaru zarówno całej nieruchomości, jakoteż części na sprzedaż przeznaczonej,

3) wyszczególnienie rodzaju kultury całej nieruchomości i części na sprzedaż przeznaczonej,

4) wskazanie nabywcy, oraz dowody obywatelstwa polskiego tegoż,

5) wiarygodne zaświadczenie o zawodowości rolniczej nabywcy — wystawione przez Państwową lub społeczną instytucję w miejscu zamieszkania nabywcy,

6) deklaracyę o warunkach umowy sprzedażnej,

7) zwykły szkic parcelacyjnego podziału.

Powiatowy Urząd zicmski obowiązanym jest sprawę załatwić w przeciągu ośmiu dni od otrzymania zawiadomienia, a o ile nie czyni sprzeciwu, niezwłocznie wydać odpowiednie zaświadczenie na deklaracyi, podpisane przez kierownika Urzędu i zaopatrzone w odcisk pieczęci urzędowej. Wobec okoliczności, że w dyecezyi Naszej chodzić będzie przeważnie o sprzedaż drobnych parcel lub kawałków gruntu — co żadną miarą nie może mieć wpływu na ustawę o reformie rolnej — niema wątpliwości, że powiatowe Urzędy ziemskie nie będą stawiać żadnych przeszkód. Na wypadek sprzeciwu ze strony powiatowego Urzędu ziemskiego rozstrzygnie sprawę Izba skarbowa względnie Mi-

nister Skarbu po porozumieniu z okręgowym lub głównym Urzędem ziemskim. Zwracamy uwagę P. T. Duchowieństwa, że w myśl art. 52. Ustawy na wypadek stwierdzenia fikcyjności cen sprzedażnych, będą umowy kupna i sprzedaży nawet po zaintabulowaniu, unieważnione, a dotyczący obszar gruntu przejdzie na rzecz Państwa na cele wykonania reformy rolnej.

II. Danina od domów.

Nadzwyczajnej daninie państwowej podlegają płacący podatek domowoczynszowy lub podatek domowo-klasowy od posiadanych realności. Tę daninę pobiera się w całej Małopolsce bez różnicy czy dom położonym jest w mieście czy w miasteczku czy na wsi. Wysokość daniny oblicza się przez pomnożenie wymierzonego na rok 1920 całorocznego podatku państwowego (bez dodatków) przy podatku domowo-czynszowym przez 30, a przy podatku domowo-klasowym przez 60.

III. Danina od pomieszkania.

Osoby zajmujące w cudzych nieruchomościach położonych w miejscowościach o charakterze miejskim mieszkania, lokale przemysłowe lub handlowe z tytułu najmu lub tytułem daremnym płacą daninę państwową w wysokości dwukrotnego zasadniczego komornego płaconego za rok 1921.

Od tej daniny zwolnione są prawnie uznane instytucye religijne lecz tylko odnośnie do pomieszczeń przeznaczonych na cele religijne i wyznaniowe n. p. na kościoły, domy modlitwy, kancelarye parafialne itp. Duchowieństwo, służba kościelna itp. podlega daninie od komornego płaconego za mieszkanie, a gdy zajmuje pomieszkanie tytułem daremnym, od komornego, jakieby wypadało obliczyć za zajmowane mieszkanie w nieruchomościach kościelnych i parafialnych. Zwolnione są zupełnie od kategoryi daniny osoby duchowne, pobierające pensyę emerytalną oraz dozorcy domów.

Do wpłacenia tej daniny obowiązani są przeto wszyscy księża, zajmujący pomieszkanie w budynkach parafialnych lecz tylko w miejscowościach o charakterze miejskim — po wsiach niema obowiązku duchowieństwo płacenia daniny z tego tytułu.

Osobom, zajmującym mieszkania składające się nie więcej niż z 2 pokoji, obowiązane są organa wymiarowe obniżyć daninę o 50%, a osobom zajmującym tylko jeden pokój o 75%. Za pokoje nie liczy się przedpokoi, kuchni spiżarni, łazienek itp.

IV. Danina od samochodów i ekwipaży.

Właściciele posiadanych w okresie między 1. października a 31. grudnia 1921 samochodów osobowych we wszystkich miejscowościach a ekwipaży tylko w miastach, obowiązani są do zapłacenia jednorazowej daniny a to: 1,000.000 Mk. od samochodu o sile 15 koni a 750.000 Mk. od samochodu o sile mniejszej — od ekwipaży parokonnych 200.000 Mk. a jednokonnych 100.000 Mk. Za ekwipaże uważa się przydatne do użytku tylko karety i powozy z zaprzęgiem. Od

ekwipaży bez zaprzęgu nie opłaca się daniny. Osoby, utrzymujące ekwipaże w miastach i posiadające równocześnie gospodarstwo rolne w obrębie tych miast, nie podlegają daninie od ekwipaży. Samochody i ekwipaże, używane w celach reprezentacyjnych przez urzędników państwowych oraz dostojników duchownych, nie podlegają daninie. *Inne rodzaje daniny nie dotyczą duchowieństwa.*

Obliczenie daniny przypadającej do zapłacenia według powyższych danych, należy do Urzędów podatkowych a ściągnięcie tejże do Urzędów gminnych, które otrzymają sporządzone przez Urzędy podatkowe księgi poboru względnie listy lokatorów i zobowiązane są wyłożyć je w kancelaryi gminnej na przeciąg dni 14 do publicznego przejrzenia przez podatników i o dniu wyłożenia zawiadomić płatników gminy przez ogłoszenie rozlepione na kancelaryi gminnej lub kancelaryi parafialnej.

Jest w interesie P. T. Duchowieństwa zaznajomić się dokładnie z dokonanem obliczeniem daniny i w wypadku niewłaściwego wymiaru wnieść odwołanie do Izby skarbowej (dawne Dyrekcye skarbowe) za pośrednictwem Władzy wymierzającej a to w przeciągu dni 14, licząc od dnia następnego po upływie okresu wyłożenia ksiąg poboru w kancelaryi gminnej. Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia daniny w należytym terminie, daje jednakże prawo do otrzymania napowrót zapłaconej kwoty na wypadek uwzględnienia odwołania.

Danina ma być wpłacona w dwóch równych ratach i to albo do kasy zarządu gminnego albo do Urzędu podatkowego. Daninę można płacić gotówką albo 5% obligacyami długoterminowej Polskiej Pożyczki Państwowej z r. 1920 podług wartości nominalnej z doliczeniem wartości kuponów do dnia wpłacenia daniny.

Termin wpłacenia pierwszej raty przypada w ciągu 4 tygodni licząc od ósmego dnia wyłożenia księgi poboru w Urzędzie gminnym — druga rata winna być wpłacona w ciągu sześciu tygodni po upływie terminu płatności pierwszej raty. Od niezapłaconej w należytym czasie raty będą liczone koszta egzekucyjne i odsetki za zwłokę w wysokości 5% od sta miesięcznie, począwszy od dnia następnego po upływie terminu płatności.

Na wypadek, gdyby spłacenie daniny w określonym terminie okazało się dla ważnych powodów niewykonalne, np. w razie niemożności sprzedania gruntu na czas, należy wnieść prośbę do ustanowionej w odnośnym okręgu Władzy podatkowej, Komisyi obywatelskiej o odroczenie lub przedłużenie terminu płatności, lub rozłożenie na raty. Prośby o to należy wnosić w ciągu 30 dni, licząc od dnia następnego po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o daninie. Ogłoszenie to było dokonane dnia 7. stycznia 1922 r.

L. 6444.

Tworzenie osad żołnierskich.

Otrzymaliśmy następujące pismo z D. O. K. — Lwów, 25. XI. 1921. L. 1589.

Okręgowy Urząd Ziemski chcąc ułatwić zdemobilizowanym żołnierzom

kupno ziemi we wschodniej Małopolsce, organizuje w porozumieniu z D. O. K. Nr. 6. we Lwowie kolonię żołnierską w powiecie Brzeżańskim.

Petenci będą mogli nabyć opłatnie po 10 morgów ziemi na bardzo dogodnych warunkach. Ze strony Urzędu Ziemskiego, jakoteż ze strony wojska mogą liczyć na znaczne ułatwienia.

Pierwszeństwo mają obrońcy wschodniej Małopolski posiadający znaczniejszy kapitał. Reflektanci mają się zgłaszać jaknajrychlej w swoich przynależnych Powiatowych Komendach Uzupełnień, celem wypełnienia kart rejestracyjnych.

O decyzyi zostaną powiadomieni przez Referat Osad żołnierskich przy D. O. K. Nr. 6. we Lwowie.

Polecamy X. X. Proboszczom, by je przy sposobności ogłosili swoim parafianom.

Składki na powracających z Rosyi.

W związku z odezwą Episkopatu Polskiego zamieszczoną w pismach publicznych wzywamy wszystkich P. T. Rządców kościołów, aby — o ile tego jeszcze nie uczynili — wezwali wiernych do ofiar na tych nieszczęśliwych i urządzili w tym celu składkę kościelną w najbliższą niedzielę.

Zebrane ofiary pieniężne należy nadsyłać do Kuryi.

L. 33.

Składki na Czerwony Krzyż.

P. Towarzystwo Czerw. Krzyża (Warszawa, Nowo-Senatorska 1.) zwróciło się do Nas z prośbą o pozwolenie umieszczania w kościołach dyecezyi puszek Czerwonego Krzyża, co pobudziłoby wiernych do składania ofiar na wzniosłe cele tego towarzystwa. Pozwolenia tego udzielamy, o ile Zarząd towarzystwa odniesie się z tem do P T. Rządców kościołów.

L. 317.

Liga katolicka

pod protektoratem JE. X. Kard.-Prymasa w Poznaniu (Aleje Marcinkowskiego 22) przyjęła ważne zadanie: walki z przewrotem i propagandą antykatolicką. Słusznie twierdzi, że „jeżeli do stworzenia potęgi Polski potrzebne nam jest morze, Wilno, Gdańsk i Lwów, temwięcej zależy jej przyszła wielkość od siły i żywotności katolickiej w Polsce“.

Zbożne to dzieło polecamy gorąco poparciu P. T. Duchowieństwa Naszego, tak przez zasiłki materjalne, jak prenumeratę i polecanie miesięcznika „Liga katolicka“ a zwłaszcza wydanej obecnie i tak na czasie będącej broszurki „O nierozerwalności małżeństwa“ ks. Franc. Kwiatkowskiego T. J.

L. 4056.

Zwracamy uwagę P. T. Duchowieństwa na broszurkę nabożną p. t. „*Różaniec śpiewany i Nabożeństwo majowe*“ wydaną przez *Ks. Józefa Smołkę*, proboszcza w Ostrowach, jako podręcznik dla ludu do nabożeństw majowych i październikowych.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Decoratus usu Exp. Can. R. *Ślazyk Ioseph*, Par. in Strzelce.

Praesentati R. Dni: *Ślazyk Ioseph*, Par. è Strzelce — ad v. benef. in Wielopole skrzyńskie; *Orczyk Michaël*, Coop. e Siedliska — ad v. benef. in Rajbrot.

Applicatus R. *Pyzikiewicz Leo*, recuperata aliquantisper salute, qua II. cooperator ad Gręboszów.

Z KURYI BISKUPIEJ.

W Tarnowie, dnia 20. stycznia 1922.

Ks. Dr. Stanisław Bulanda
kanclerz

† Leon
Biskup

Nakładem Kleru Dyecezalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.